

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Проф. др Александар Јовановић

(Редовни професор на предметима *Увод у тумачење књижевности*, *Српска култура у европском контексту* и *Академско писање* на Учитељском факултеу у Београду. Био је декан Учитељског факултета у Београду и председник Заједнице учитељских/педагошких факултета Србије у периоду 2003-2012, члан и председник Националног просветног савета у периоду 2005-2011.)

**ИЗВЕШТАЈ ДЕКАНА
О РАДУ УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА
у време претходног мандата
2009-2012.**

*Извештај је једногласно усвојен на седници Наставно-научног већа,
одржаној 18. септембра 2012.*

У периоду од 01. октобра 2009. године до краја септембра 2012. године, Учитељски факултет је, ослањајући се на већ остварене резултате претходних неколико година, наставио и унапређивао своју наставну, научну и издавачку делатност; међународну сарадњу; информационо и дидактичко-методичко опремање учионица и амфитеатара, наставничких кабинета и студентске службе; помагао је, организационо и финансијски, бројне студентске активности и размену студената; побољшавао је (у складу са могућностима) материјалне услове рада, непрестано при томе тежећи социјалној правди.

Факултет је – сходно својој улози, задацима и мисији – стално сарађивао са Министарством просвете и науке, Универзитетом у Београду (Ректоратом, Већем друштвено-хуманистичке групације, наставничким и другим факултетима, на пројектима Универзитета у Београду), Заједницом учитељских/педагошких факултета Србије, Комисијом за акредитацију, Националним просветним саветом, Заводом за унапређивање васпитања и образовања, Заводом за вредновање квалитета у образовању и васпитању, Савезом учитеља Србије, Удружењем васпитача Београда, Савезом васпитача Србије, педагошким факултетима у Новом Сончу, Лиону, Бриселу, Марибору.

Све то је допринело подизању угледа Факултета у академској и широј друштвеној заједници, али и на самом Факултету, међу наставницима и студентима. Захваљујући томе, наши наставници и сарадници сарађују са многим од наведених институција и друштава; организовали смо семинар за дидактичко-методичку обуку сарадника и млађих наставника на нивоу Универзитета у Београду, али и за десетак појединачних факултета; ниједан наш наставнички избор није у последње три године враћен са Универзитета у Београду; на конкурсима за упис у прву годину студија пријављује се више од два кандидата за једно место, у Новом Пазару (упркос постојању државног и приватног универзитета) пријављује се више кандидата од броја предвиђеног за упис; дошколовавање васпитача (у знатно мањем броју, и учитеља) траје у континуитету; итд.

Све су ово резултати које у наредном периоду треба најпре одржати, а потом и унапредити.

Рад у факултетским и универзитетским већима

Учитељски факултет је своје научно-наставно деловање обављао сагласно Статуту Универзитета у Београду и Статуту Учитељског факултета, усаглашеном са најновијим изменама Закона о универзитету, што је потврдио Универзитет својом сагласношћу.

Наставно-научна већа и Изборна већа одржавана су редовно и у складу са својим надлежностима. Записници са донетим одлукама усвајани су на првим наредним седницама већа. Одлуке од јавног значаја објављиване су на Порталу Учитељског Факултета.

Факултет је, преко својих изабраних представника, одговорно учествовао у раду Универзитета у Београду: Сената, Већа друштвено-хуманистичке групације, Већа научних области друштвено-хуманистичких наука и Савета. У свим тим органима наши представници дали су запажен допринос. Декан Учитељског факултета је, истовремено, и члан КОНУС-а, а наш представник у Већу друштвено-хуманистичке групације заменик је председника Већа и председник Комисије за утврђивање критеријума за избор наставника у друштвено-хуманистичким наукама. Запажен допринос дали су и наши студентски представници у одговарајућим органима Универзитета.

Акредитација

У претходном периоду, завршен је успешно први циклус акредитације: после основних и мастер студија, акредитоване су и докторске студије из методике разредне наставе (29. 9. 2010). Тиме се наш Факултет коначно потврдио као академска институција са пет акредитованих програма, на сва три нивоа. Студијски план и програме докторских студија радили смо заједно са Учитељским факултетом

из Ужица и Учитељским факултетом из Врања, а акредитовали смо их уз доста напора и, може се слободно рећи, неразумевања природе учитељских факултета. (У међувремену, Савет за високо образовање је, упркос ставу Универзитета у Београду који нас је подржао, преименовао нашу матичност из области дидактичко-методичких наука у област методике разредне наставе, што је битно повећало наш напор током рада.)

Модул за енглески језик уврштен је у *Правилник о врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника у основној школи*, што је од изузетног значаја за запошљавање наших дипломираних студената. Исто тако, наши студенти који се одреде за изборни предмет *Шах 1-3*, могу да предају изборни предмет *Шах* у основној школи. Учитељски факултет је интезивно сарађивао на допуни овог *Правилника*, како би се он усагласио са стручним називима који се дају на Факултету и Универзитету.

У наредном периоду неопходно је акредитовати докторске студије на Студијском програму за образовање васпитача и допунити акредитоване докторске студије модулом за математику, али и испитати могућност за акредитовање других методика наставе (то навише зависи од броја доктора наука на њима и степена њихове ангажованости).

Већ у идућој школској години чека нас почетак рада на реакредитацији установе и студијских програма, а пре тога је потребно завршити све припреме и израду докумената за самоевалуацију, што је неопходни услов за реакредитовање.

Настава

Настава на Учитељском факултету се одвија на два смера и на сва три нивоа. Настава на основним студијама је најзахтевнија и због дужине трајања студија и због броја предмета. Упркос одређеним тешкоћама, она се остварује углавном добро. Испитни рокови се држе у одређеним, већ годинама утврђеним терминима. Усвојили смо, упркос делимичном неразумевању, *Правилник основних студија са Режимом студија* и *Списак обавезне литературе*. Оба ова документа су изузетно

значајна за озбиљност студија и поштовање међусобних обавеза наставника и студената. *Режим студија* се изузетно поштује, јер на њега не могу да утичу ни предметни наставници ни декан, а, надам се, да је исти случај и са поштовањем *Списка обавезне литературе*. Посебна пажња је посвећена професионалној пракси, која је умногоме унапређена и стално се унапређује (у претходне две године обавља се у Београду, уз стручну посету и обилазак кандидата од стране наставника и сарадника).

Факултет већ више година ангажује наставнике са других факултета и универзитета. То ради бар из три разлога: због сложености и вишедисциплинарности појединих предмета, ради реализације једног броја углавном изборних предмета за које немамо наше наставнике и за потребе одељења, када наши наставници имају велики број часова. Али, из било којег разлога да их ангажујемо, бирамо изузетно стручне и угледне наставнике који доприносе угледу нашег Факултета. Многи од њих, с поносом, наводе у својој биографији да раде и на Учитељском факултету у Београду.

Делом је различита ситуација на мастер и докторским студијама. То је, са једне стране, разумљиво, јер је однос наставе и самосталног и истраживачког рада на другом и трећем степену другачији него на основним студијама, али, са друге стране, оба ова нивоа студија захтевају наш додатни и озбиљнији напор.

Први корак је већ учињен почетком претходне школске године. На мастер студијама, раздвојили смо наставу за студенте уписане на основу Закона о високом образовању из 2005. године и за студенте уписане пре доношења овог закона. Реорганизовали смо планове и начин рада на Докторским студијама. Наставно-научно веће усвојило је веома добре правилнике о оба ова нивоа студија, којима је обухваћено све: од критеријума уписа до израде и одбране мастер рада, односно докторске дисертације.

Али, нема добре наставе без добрих наставника и сарадника. Није Факултет само улагао у инвестиције, како се декану неправедно замера (о инвестицијама нешто касније), него је понајвише улагано у наставнике и побољшање услова за наставу. Свим наставницима је плаћено, у потпуности или великим делом, школовање на

другим факултетима, одбрана магистарских радова и докторских дисертација, чак коричење радова и трошкови израде дипломе. Наравно, да је за наше сараднике и наставнике који су то урадили на нашем Факултету било бесплатно. За кандидате, сходно тренутним могућностима Факултета, купована је и литература која је, потом, остајала у Библиотеци Факултета. Сви сарадници добијали су једносеместрално плаћено одсуство (у појединим оправданим случајевима, и нешто дуже) за израду магистарских и докторских дисертација. Сви магистранти и докторанти награђују се годишњим наградама. На Факултету је основана едиција *Монографије* у којој се објављују магистарски радови и докторске дисертације наших сарадника и наставника. Не треба напомињати да ова издања нису економски исплатива, али су *исплатива* у сваком другом погледу: наши сарадници и наставници објављују своју најчешће прву монографију, доступну академској заједници и стичу, слободно речено, научну и ауторску самосвест, од немерљивог значаја за њихов будући рад.

Зато је у последњих девет година наставничка и сарадничка структура битно промењена. Факултет сада има 17 редовних професора, а 2003. године имао их је само три (од којих је један те исте године променио факултет), 2006. године било их је девет (од којих је један преминуо, а други напустио Факултет). Слободно се може рећи да у претходних девет и по година, нема никога, осим најмлађих који су недавно дошли, да бар једанпут (а више њих, и двапут) није биран у више звање.

Конкретно, у последње три године изабрано је 7 редовних професора, 3 ванредна професора и 15 доцената. Два асистента су изабрана у звање наставника уметничких, односно предмета за физичку културу. 10 наших сарадника је докторирало, а 2 су магистрирала. Примљено је 4 нових наставника и сарадника.

За квалитетну наставу, неопходна је дидактичко-методичка опремљеност амфитеатара и кабинета. На том плану учињено је много. Обе зграде су повезане на академску мрежу, и то – информационо и телефонски – као једна целина. Све просторије на Факултету имају жични и бежични интернет. Сви наставници и сарадници имају дефинисане своје електронске адресе, компјутере и шампаче на располагању. Са активним вебмејлом, могу својој пошти да приступају са било ког места где се налазе. Материјали за седнице и други радни материјали добијају се

електронски. Комуникација са студентима, слање њихових радова, наставних припрема, итд, у великој мери се обавља електронски, што штеди време и наставницима и студентима. Резултати колоквијума и испита редовно се објављују на Порталу и FB страници Учитељског факултета.

Наставницима и сарадницима за наставу у сваком тренутку стоји на располагању активни интернет, као и 11 бим пројектора (од чега 7 фиксираних) и 10 лаптопова (старих у распону од 3 месеца до 3 године).

Одлуком Владе Републике Србије основана су, у склопу нашег Факултета, одељења у Новом Пазару и Вршцу. Упркос нередовном финансирању од стране оснивача и додатном напору који улажу наставници и сарадници који путују из Београда (због чега сам им посебно захвалан), настава у одељењима остварује се на веома задовољавајући начин. Велики допринос (у организационом смислу, највећи) томе дају и наше колеге са сталним радним местом у одељењима.

Али, треба бити и самокритичан. Новом руководству Факултета остаје неколико важних обавеза које претходно руководство није успело, односно није успело у потпуности да реши. Поменућемо само два:

1. Неопходно је смањити број предмета на основним студијама који је на сваком студијском програму већи од педесет. Превелики број предмета непосредно утиче на квалитет студирања, јер због квантитета трпи квалитет студија. Једна од последица оволиког броја предмета јесте да је у потпуности запостављен научни рад са студентима, а има још последица.

Смањење броја предмета на оба Студијска програма, као реакредитација, зависи и од услова на које Факултет може да утиче, али који, у крајњем изводу, не зависе од њега. Чланом 8 Закона о основама система васпитања и образовања предвиђено је да наставници, самим тим, и учитељи морају да имају 300 ЕСПБ. Учитељски факултет је самостално, али и у сарадњи са Филолошким факултетом и Ректоратом БУ, упутио образложени захтев за измену овог члана (као и неких чланова који се односе на васпитаче), како би дипломираним учитељима за извођење наставе било довољно 240 ЕСПБ. Ту иницијативу треба непрестано обнављати до њеног

усвајања. Од тога да ли наши студенти стичу право да раде после четврте или после пете године студија зависи и многа решења у студијском плану на одговарајућем студијском програму.

2. Треба неговати наставничку, професионалну и личну, одговорност према настави, студентима и установи, према држању часова и консултацијама, што је наша обавеза која не може довести у питање. Неопходно је да у истој равни буде и питање наставне литературе, уџбеничке и приручничке, препоручене и обавезне. Цене књига које не издаје Факултет и начини њихове куповине морају да јачају углед и материјалну основу Факултета, а не да их руше. Треба испитати законске могућности да превасходно Факултет буде издавач уџбеника и приручника својих наставника и сарадника, у складу са позитивним прописима и Правилником о ауторским хонорарима.

Наука

Факултет је, међу првим факултетима, акредитован као научна установа. До сада су три пројекта одобрена од Министарства науке и технологије. Два су завршена, а један је у току: *179020 Управљање квалитетом у образовању*, којим руководи проф. др Ивица Радовановић. Одржана су до сада 4 научна скупа и објављена три научна зборника.

Томе треба додати да су многи наши наставници и сарадници укључени у научне пројекте чији су носиоци наши значајни факултети и институти: Филозофски факултет у Београду, Филозофски факултету у Новом Саду, Институт за српски језик из Београда, Институт за књижевност и уметност из Београда, Институт за филозофију из Београда, итд.

Обновљено је издавање часописа *Иновације у настави* који је верификован од стране надлежног Министарства као часопис од националног значаја. Главни уредник је проф. др Ивица Радовановић, а одговорни уредник је проф. др Биљана Требјешанин. Часопис излази редовно четири пута годишње и пружа велику и

сталну могућност нашим наставницима и сарадницима за објављивање научних и стручних радова.

Заједно са Универзитетом у Новом Сончу, Факултет издаје зборник међународног значаја посвећен битним темама образовања. Зборник излази једанпут годишње, наизменично у Новом Сончу и Београду, на енглеском језику. Сваки зборник има одређену тему, која је и назив зборника. Тако је 2011. године објављен је у Београду зборник *Teacher's competences and the learning environment* (*Компетенције наставника и контекст учења*), ове године у Новом Сончу се објављује зборник *Educational tendencies in the school of the XXI century* (*Образовне тенденције у школи XXI века*). До сада су изашла четири изузетно запажена броја.

На Факултету постоји и научни пројекат *Књижевност за децу и младе*, први до сада у нас који се систематски бави проучавањем ове књижевности. Иако није верификован од стране Министарства за науку, у њему сарађују наши најзначајнији проучаваоци књижевности за децу и младе. До сада су изашла три зборника и сва су три побудила велико интересовање књижевне јавности.

Од изузетног значаја за Факултет, за његову научну и наставну делатност, јесте опредељење да објави *Лексикон образовних термина*. Почетком ове године утврђен је Азбучник термина, са више од 1200 одредница, а потом су ангажовани сарадници (са Факултета, али и значајни професори и научници са других институција) за њихово писање, које је у току. Надамо се да ће *Лексикон образовних термина* не само попунити значајну празнину у нашој педагошкој лексикографији, него допринети успостављању метајезика методичких наука, што је за наш Факултет од изузетног значаја.

Факултет у значајном мери учествује у цени котизације и путним трошковима (никад мање од 50%, а често и много више) одлазака наставника и сарадника на научне скупове у земљи и иностранству. (Само у ова два месеца имамо осам таквих одлазака, а тек су за два обезбеђена средства ван Факултета). За колегинице и колеге које са закашњењем финансира Министарство просвете и науке, Факултет унапред уплаћује целу суму. За зборнике чији је (су)издавач Факултет, плаћају се и преводи научних текстова.

Издавачка делатност

Последњих година Учитељски факултет се потврдио као успешан издавач, са око 20 издања годишње уџбеничке, приручничке и вануџбеничке литературе (главни уредник: уредник проф. др Петар Пијановић). У едицијама *Монографије* и *Студије* објављују се књиге наших наставника и сарадника, а у посебним издањима објављено је више запажених књига (*Психологија личности* проф. др Жарка Требјешанина, *Сабране бајке* Гроздане Олујић, итд). Факултет је објавио и неколико књига у суиздаваштву са Српском књижевном задругом и Институтом за књижевност из Београда.

Факултет редовно излаже своја издања на Сајму књига у Београду, на штандовима Министарства науке и Универзитета у Београду.

Студенти

Студенти су најбитнији и најважнији учесници нашег наставног рада на факултету. Од њихових стручних, методички и етичких компетенција зависи наша оцена и углед Факултета. О настави је већ доста тога речено. Овде треба додати да Факултет чини и више од онога што може да подигне квалитет наставе. Као што се зна, величину наставних група за предавања и вежбе одређује Министарство. Од ових стандарда зависи број часова за које нас држава плаћа. За извешан број специфичних предмета, Факултет је дозволио и мање групе од предвиђених, управо због квалитета наставе. Држање испитних часова и активности на четвртој години основних студија подразумева, строго гледано, норму од једног часа по једном кандидату, а заправо два: треба најпре прегледати припрему за час, а потом анализирати одржани час. Зато смо принуђени да на овим предметима ангажујемо одређени број спољних сарадника. Наравно, да сва ова наша појачања, као и надокнаде за школе и вртиће вежбаонице, координаторе и учитеље менторе, плаћамо из сопствених средстава да бисмо одржали постигнути квалитет наставе.

Факултет помаже студентске активности: одлазак и учешће на Учетиљијадама, рад Хора и Позоришта, њихова гостовања (у последње две године наш Хор је учествовао на фестивалима у Бугарској и Грчкој), Камерне музике (више запажених јавних наступа на Факултету, у Народном музеју и у другим установама), апсолвентске екскурзије (на апсолвентским екскурзијама плаћене су све улазнице за музеје и културноисторијске споменике), стручне екскурзије у оквиру предмета *Српска култура* (укупно их је до сада било 47, у последње три године: Соко Град, Студеница, Источна Србија, Требиње са Острогом и Милешевом, Будимпешта са посетом Сентандреди и околним српским селима, Врање са манастиром Прохор Пчињски, итд), посете сајмовима образовања, логоровања, итд.

Годинама Факултет додељује годишње стипендије од по 1000 евра најбољим студентима, помаже сиромашним студентима, умањује школарине у многим оправданим случајевима, учествује у студентским акцијама солидарности. Нема потребе наводити све екскурзије, гостовања и солидарне акције (налазе се на Порталу УФ-а), овде ће бити поменуто само једна: у 2010. године, посетили смо школе и вртиће на Косову и Метохији и, заједно са Заводом за уџбенике и Службеним гласником, донирали деци и установама учила и књиге у вредности од 5000 евра.

Декански колегијум и декан веома су добро, по нашем мишљењу, сарађивали са студентским представницима, студентима продеканима и председницима студентског парламента. Веома је значајно што су *Режим студија* и други правилници од значаја за наставу донети уз учешће студенти и пуну њихову сагласност. То исто важи и за друге акције. У Комисији за доделу стипендија један од чланова је студент, а у Комисији за помоћ угроженим студентима, студентски представници чине већину.

Информациона и техничка опремљеност, адаптација амфитеатара и учионица

Већ је било говора о информатичкој подршци настави на Факултету. Од 2011. године Студентска служба опремљена је програмом, купљеним од

Електротехничког факултета, који умногоме унапређује њен рад. Њиме се омогућава електронска пријава испита, електронско прављење и вођење записника са испита, аутоматско попуњавање студентских досијеа, вођење пријемног испита, и још много тога. Увођењем овог програма, постали смо компатибилни са програмом Универзитета у Београду.

Све то не би било могуће да није улагано у опремљеност наших зграда. Обе су повезане међусобно и са РЦУБ-ом оптичким каблом, чиме смо добили огромне проточне капацитете. Увели смо и IP телефонију – замењене су централе и сви телефонски апарати у обе зграде – чиме је унапређен начин комуникације и постигле се уштеде у телефонском систему Факултета.

У згради у Љутице Богдана замењен је напојни кабл за струју од улице до зграде и замењена је комплетна инсталација у целој згради, чиме је повећана безбедност зграде, али и обезбеђена већа количина струје за рад. Не вреде нам компјутери, ако не можемо до њих да доведемо електричну енергију. Готово исто је морало бити урађено и са водоводном мрежом. Претходних година све то је урађено у зграду у Краљице Наталије. То су велике инвестиције из сопствених средстава.

У згради Љутице Богдане је у претходне три године реновирано 11 просторија, тоалети на сва четири спрата и котларница. Нарочито је значајно реновирање амфитеатара 1 и 2. Први је постао права позоришна сала, са дубинском позорницом, покретном завесом, рефлекторима, а ускоро треба да се дода и озвучење, за које су инсталације већ урађене. Тиме наше Позориште добија полупрофесионалне услове за рад.

Факултет је купио ометаче због учесталог коришћења нерегуларних средстава на испитима. Из безбедоносних разлога постављене су камере на све улазе у обе зграде.

Нису ови инсталациони и адаптирајући радови урађени без велике потребе. Без њих, данас не бисмо имали довољно струје и воде, не бисмо имали хлађење у згради у Краљице Наталије, нити тоалете у згради у Љутице Богдана (подови су им били порозни). Једном речју, не бисмо имали услове за рад и држање наставе.

Дакле није „улагано само у зграде“, него у, крајњем исходу, у дидактичко-методичку опремљеност учионица и кабинета, односно стварани су услови за извођење наставе и достојанствен боравак на Факултету.

Адаптација улазних холова (да тек напоменем: површина на коју је уграђен мермер заузима тек око 4% простора зграде), ходника и фасаде зграде у Краљице Наталије (страна према самој улици) допринела је лепшем изгледу факултета. Али, не само томе. Допринела је и безбедности: присетимо се извађених шипки по степеницама, лепљених итисона који се заврћу по ходницима и који се никада не могу исправити. Допринела је и чистоћи зграде и лакшем одржавању. Исто се то може рећи и за адаптацију наставничких кабинета, клуба и ходника у поткровљу зграде у Краљице Наталије: дугогодишњи залепљени итисони, препуни бактерија и свега што се није могло опрати, замењени су естетски и хигијенски функционалнијим паркетом и ламинатом, дакле улагало се и у здравље.

Пословање Факултета и стандард запослених

Упркос општој тешкој материјалној ситуацији, Факултет је добро и позитивно пословао. Факултет је позитивно пословао свих ових девет година, укључујући и завршне три. Конкретне податке за сваку годину усвајао је Савет Факултета кроз Завршни рачун и друге извештаје прописане законом. Њих је Факултет био у обавези да шаље, и слао их је редовно, своме оснивачу. Зато се у овом извештају даје само неколико података.

Лична примања се редовно исплаћују, без дана закашњења у претходне три године. Од марта ове године Факултет је запосленима повећао личне дохотке за 10%.

Измењен је и допуњен Правилник о раду којим је распон између најниже и највише плате увећан у корист наставника, односно основне делатности Факултета.

Усвојен је Правилник о ауторским хонорарима за дела чији су аутори запослени на Факултету, чиме је направљен први и најважнији корак ка уређењу ове делатности.

Сви хонорари за наставу и испите за ванредне студенте, за изборне предмете, стручна и ауторска ангажована наставницима и сарадницима, за путне трошкове и прековремене сате за ваннаставно особље редовно се исплаћују.

Факултет не дугује ништа ни добављачима, извођачима радова, фирмама и поједицима који одржавају одређене системе у нас.

Факултет је од односа 85% учешћа буџетских средстава Министарства просвете у укупним приходима већ годинама у ситуацији да је однос 70% буџетских средстава и 30% сопствена средства од издавачке делатности, од ванредних студената, од закупа, акредитованих програма стручног усавршавања, а све у складу са позитивним порописима.

У претходном периоду редовно су исплаћивани: свим запосленима најмање 2 пута годишње (на шест месеци и на крају године) средства у виду најмање 50% зараде на име успешног пословања Факултета; социјална помоћ на основу појединачних захтева у границама закона и материјалних могућности, поклон-честитка за осми март, поклон-честитка за Нову годину, јубиларне награде, помоћ болесним члановима колектива, поклон-честитке породиљама, помоћ у случају смрти члана породице, новогодишњи поклони за децу запослених.

Организована су стручна путовања са наглашеном образовном и културном улогом. У претходне три године путовали смо у Лисабон, на Сицилију, у Шпанију (Мадрид и Андалузија), Берлин, Русију (Петербург, Москва, Владимир и Суздаљ), Италију (Трст, Венеција) и Љубљану. Томе треба додати одласке на *Дидакту* у Келн, Берн и Хановер (у Берн и Хановер ишли су професори, асистенти и студенти), као и на Сајам књига у Болоњу. У Србији, организована су стручна путовања на Дивчибаре и Ивањицу, са посетом Студеници.

На крају

Свих ових девет и по година, трудио сам се да служим Факултету и његовом угледу колико су ми снаге допуштале. Захтевало је то много интелектуалног и физичког напора, стрпљења, компромиса, а највише времена. Трпели су због тога моја

породица, моји најближи сарадници на Факултету и мој научни рад. Уверен сам да као декан остављам Учитељски факултет у Београду у бољем стању – наставном, научном, кадровском, организационом – него што је био када сам изабран први пут на ову функцију. Захвалан сам свима који су са мном делили исту оданост Факултету и исту веру у његову мисију и значај.

Новом Декану и Деканском колегијуму желим пуно успеха у раду. И пуно среће која долази са радом.

Проф. др Александар Јовановић